

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון א' תיג

ערב שבת קודש פ' מטות-מסעי,

ער"ח מנחם אב ה'תשפ"א

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חבי"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ע"א שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ושנת המאה ועשרים להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לזכות

הו"ח ר' צבי בן שרה שיחי' סאנדבערג
לרגל יום ההולדת שלו, ראש חודש מנחם-אב
לאריכות ימים ושנים טובות עד ביאת גואל צדק
ומתוך בריאות הנכונה ולשנת ברכה והצלחה בגו"ר

*

נדפס ע"י זוגתו

מרת בלומא תחי'

ומשפחתם שיחיו סאנדבערג

* * *

לעילוי נשמת

מרת איידל בת ר' לוי יצחק ע"ה יעזריעלעוו
נפטרה ביום כ"ף תמוז ה'תשס"ה
ר' לוי יצחק ב"ר יובל ע"ה בארוכין
נפטר ביום ה' מנחם-אב ה'תשנ"ב
ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י משפחתם שיחיו

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ מרת חי' רחל בת ר' פנחס זליב ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי הירש ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליב ב"ר יצחק ע"ה

והקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו - לשפע ברכות עד בלי די

ר"ח מנ"א שחל בשבת

בקשר עם שבת זו שחל בה ר"ח מנ"א, מובא בזה צילום מיוחד מהגהת כ"ק אדמור"ר מה"מ שליט"א על שיחת ש"פ מטו"מ, ר"ח מנחם-אב ה'תשל"ז (הקטע נדפס ב'שיחות קודש' תשל"ז ח"ב ע' 314)

פענוח הצילום (הכתי"ק בא בהדגשה):

און בשעת אז די ענינים טוען זיך אויף מלמעלה, איז דאָס אין אַן אופן ווי חזקי' האָט געזאָגט אז "אני יושן על מיטתי" און דער אובערשטער וועט זיך שוין אַינקערן מיט מחנה אשור (איכ"ר פ"ד, טו), און ס'ווערט דער כיבוש פון ירושלים, און דורך דערויף אויך דער כיבוש פון גאַנץ א"י.

און ווי די גמ' (סנהדרין צד, א) זאָגט "ביקש הקב"ה לעשות חזקי' משיח", נאָר דעמולט איז געפעלט דער ענין השירה, וואָס מ'האָט געדאַרפט זאָגן שירה און מ'האָט ניט געזאָגט; איז בשעת ר"ח מנ"א איז חל בשבת, און מ'זאָגט דעמולט הלל - איז שוין דאָ אויך דער ענין השירה, במילא קען שוין זיין דער ענין פון ביאת משיח.

ובפרט לויט ווי ס'שטייט בכתהאריז"ל (סה"ל ישעי' סל"ח).

ווי"ל ע"ד ובסגנון הש"ס (סנה' צח, ע"ב ובפרש"י ד"ה ינון שמו) "תנא דבי חזקי' (תלמידי האריז"ל - שהי' משיח בן יוסף - הרח"ו הובא בהקדמה השלישית בעמה"מ פ"ה) אמרי (בסה"ל שם. ובלקוטי הש"ס לסנה' דביקש לעשות חזקי' משיח בן יוסף) חזקי' שמו", אז דער נאָמען פון משיח איז חזקי' -

יבא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, ובעגלא דידן.

מוקדש לעילוי נשמת

ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' משה נחום בהרה"ח ר' מרדכי מענדל ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן - אחרון של פסח, היתשע"א

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

נמצאים כבר "על ירדן ירחוי", על סף הגאולה

בעמדנו בשבת חזק דספר רביעי, שבו מתחילים גם ספר חמישי, ובפרט כשחל בחודש החמישי, שבו מודגש החוזק והתוקף דביהמ"ק העתיד בגאולה העתידה, שהיא גאולה חמישית - צריכה להיות הדגשה מיוחדת בנוגע לנקודת האחדות שלמעלה מהתחלקות • ובעמדנו לאחר סיום מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות, ונמצאים כבר "על ירדן ירחוי", על סף הגאולה, בודאי שכבר נתתקנה סיבת הגלות, ולכן, ההדגשה דאהבת ישראל היא - בתור טעימה ועד להתחלה דהגאולה • משיחת ש"פ מטות-מסעי, ב' מנחם-אב ה'תנש"א - מוגה בצירוף צילומי כתי"ק נדירים מהגהת כ"ק אד"ש מה"מ על שיחה זו

ותורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי חייו . . . מתגלה ומאיר . . . מלמעלה למטה . . . ופועל ישועות בקרב הארץ², כדלקמן.

ב. ענינו המיוחד של אהרן הכהן למדים מיום הסתלקותו, גמר ושלמות עבודתו:

כתיב³ "ויראו כל העדה כי גוע אהרן ויבכו את אהרן שלושים יום כל בית ישראל"⁴, "האנשים והנשים, לפי שהי' אהרן רודף שלום ומטיל אהבה כו"⁵, ובלשון המשנה "אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן

א. ענין נוסף בשבת זה . . . ר"ח מנחם-אב, שמפורש בקרא בפרשתנו (מסעי'): "ויעל אהרן הכהן אל הר ההר גו' וימת שם גו' בחודש החמישי באחד לחודש", יום ההילולא של אהרן הכהן.

ובהקדמה - שענין זה שיום המיתה נתפרש בתורה שבכתב ("בחודש החמישי באחד לחודש") הוא חידוש שלא מצינו דוגמתו בכל התרה כולה (אצל משה רבינו, אצל מרים אחותם, אצל ג' האבות וכו').

ומסתבר לומר, שבתוכנו של יום זה ("בחודש החמישי באחד לחודש") מרומז כללות עבודתו של אהרן הכהן, שלכן, נעשה בו ביום גמר ושלמות עבודתו, ש"כל מעשיו

(2) תניא אגה"ק סכ"ז-כח.

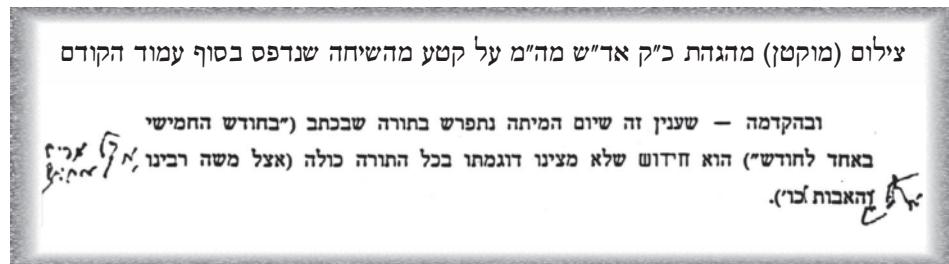
(3) חוקת כ, כט.

(4) משא"כ במשה כתיב "ויבכו בני ישראל", "הזכרים" (ברכה לד, ח ובפרש"י).

(5) פרש"י עה"פ.

(6) אבות פ"א מי"ב.

(1) לג, לח.

לתורה".

ובהמשך לזה נאמר "וישמע הכנעני גו", שמע שמת אהרן ונסתלקו ענני כבוד⁷, ועד"ז בפרשתנו, שבהמשך למיתת אהרן נאמר "וישמע הכנעני גו", "ללמדך שמיתת אהרן היא השמועה שנסתלקו ענני כבוד⁸".

ובביאור הקשר והשייכות דב' הענינים המודגשים במיתת אהרן, גמר ושלמות עבודתו (רודף שלום וענני הכבוד) - יש לומר:

המעלה המיוחדת ד'ענני כבוד' שהיו בזכות אהרן גם לגבי ה'מן' וה'מים' שניתנו לכל העדה בזכות משה ומרים⁹ - שה'מן' ניתן במדידה והגבלה, "עומר לגלגלת"¹⁰, ה'מים', עם היות שלא היו במדידה והגבלה, ה'ה באים באופן של התחלקות לכאו"א בפ"ע¹¹, משא"כ "ענני כבוד" הם בבחינת מקיף שלמעלה מהתחלקות שהקיפו את (והגינו על) כל בני"ב בשווה.

וזהו גם תוכן הענין ד'אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרין לתורה" - מצד הדגשת נקודת האחדות של כל בני"ב שלמעלה מהחלקות.

- (7) כא, א ובפרש"י.
- (8) לג, מ ובפרש"י.
- (9) תענית ט, א.
- (10) בשלח טז, טז.

(11) נוסף על ההתחלקות ש"כל נשיא ונשיא... נוטל מקלו ומושך אצל דגלו ומחנהו ומי הבאר נמשכין דרך אותו סימן ובאין לפני חניית כל שבט ושבט (פרש"י חוקת כא, כ).

ג. ויש להוסיף, שענין זה מרומז גם בשמו של "אהרן"¹²:

"הר" ("אהרן") - הו"ע האהבה, והקדמת האל"ף ("אהרן") מורה על שרש האהבה (א' שלפני ה"הר") מבחי' "פלא", שלכן האהבה היא אהבה רבה¹³, שזהו החילוק שבין אברהם לאהרן, שאף ששניהם בקו החסד והאהבה, מ"מ, מדת החסד והאהבה דאברהם היא במדידה והגבלה דסדר השתלשלות, ומדת החסד והאהבה דאהרן היא חסד ואהבה רבה שלמעלה מהשתלשלות.

ויש לומר גם, שהענין דאהבה רבה מרומז גם בסדר האותיות שבתבנית "אהרן": "אה" - ר"ת אהבה, והר' ר"ת רבה¹⁴. והנו"ן פשוטה ("אהרן") - מורה על המשכת והתפשטות בחי' האהבה רבה למטה מטה, גם לבני"ב שנמצאים בדרגא תחתונה, שהם בדוגמת אותיות התורה שלמטה מן השורה, כידוע שבאותיות התורה ישנם ג' אופנים: למעלה מן השורה, בהשורה, ולמטה מן השורה¹⁵,

(12) בהבא לקמן - ראה ספר הערכים חב"ד ערך אהרן (כרך ב' בתחלתו). וש"נ.

(13) ולכן היתה הסתלקותו ב'הר ההר' - ש"הר" סתם מורה על אהבה סתם, ו"הר ההר" מורה על אהבה רבה.

(14) ובזה מודגש העילוי בשם "אהרן" לגבי השם "מרים" - שאף שבשם "מרים" ישנם כל ג' האותיות ד"מים", מ"מ, האות ר' שבאמצע מפסיק (וי"ל שרומז על ההתחלקות), משא"כ בשם "אהרן", שהר"ת דאהבה רבה (אהר) הוא בהמשך אחד ללא הפסק בינתיים (נקודת האחדות).

(15) ויש לומר, שנכללים כולם בנו"ן פשוטה: התגין דאות נו"ן הם למעלה מן השורה, רובה של הנו"ן

לא להתווכח עם המלעיגים

[. .] צריכים לקרב כל יהודי, ולא להתפעל מהמלעיגים שצוחקים וכו' - שלא יתווכחו איתם, ולא יכנסו איתם לשקו"ט, לא הם ולא המונם, כי מה שהם מקשים קושיות וכו' זה לא מפני שהם רוצים תירוץ, אלא רצונם הוא רק להקשות קושיא.

לכן באה בזאת אזהרה ובקשה, לא להכנס איתם לשקו"ט וויכוחים וכו' לגמרי, כיון שפנימיות התורה "עץ חיים היא", ש"לית תמן לא קושיא ולא מחלוקת וכו'", כמבואר באגה"ק (סי' כו).

(תרגום חפשי משיחת ש"פ מטו"מ, מבה"ח מנ"א ה'תשל"ו - בלתי מוגה)

ביטול הגלות מפני שצערם של בני"ב נוגע לעצמות ומהות!

[. .] כאשר יהודי מתפלל להקב"ה ומבקש צרכיו - אין זה משום שהוא מרגיש שדבר זה חסר אצלו, אלא משום שחסרון זה נוגע לעצמות ומהות, מצד בחירתו בגוף הגשמי.

ועד"ז מובן בנוגע לתפלת ובקשת בני"ב שהקב"ה יבטל את כללות ענין הגלות - שתפלה ובקשה זו אינה מפני שבני"ב מצטערים מענין הגלות, אלא מפני שצערם של בני"ב (צער הגוף הגשמי) נוגע לעצמות ומהות!

(משיחת ש"פ מטו"מ, מבה"ח מנ"א ה'תשמ"ב - בלתי מוגה)

מנהג חב"ד שאין מפסיקין בקריאת המסעות - זהו הענין ד"משיח נאו"

מנהג חב"ד שאין מפסיקין בקריאת המסעות, אלא קורין את כולם בחדא מחתא - שזהו כללות הענין ד"משיח נאו", היינו, שאין זמן להפסיק באמצע המסעות, לקרוא קרוא נוסף שיברך ברכה נוספת לפני' ולאחרי' - שהרי צריכים לבוא תיכף ומיד - "נאו" - ל"ירדן ירחו" (סיום כל המסעות). ומכיון שכן - הרי אי אפשר להמתין עד שיברכו ברכה נוספת, "אשר בחר בנו מכל העמים כו'", שהרי הבחירה היתה באופן שילכו את כל המסעות בחדא מחתא, ויבואו תיכף ומיד - "מיד הן נגאלין" - ל"ירדן ירחו", בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, "דמורח ודאין".

(משיחת ש"פ מטו"מ, מבה"ח מנ"א ה'תשמ"ג - בלתי מוגה)

מוקדש לזכות

ורד שמחה בת שרה

להצלחה רבה בכל - בגשמיות וברוחניות

נדבת מהיטבאל יזמות

אחרת שאין לה קשר כלל להמדובר - שלא מן הענין ("בדרי דאונא") כלל.

ד. וכמדובר ריבוי פעמים בארוכה, זה ענין של פיקוח-נפש, ובאים ומסיחים את הדעת מזה, ורוצים להשלות שהמדובר הוא אודות "לאו" של "לא תחנם", ומטשטשים את טענת אלו הטוענים שהמדובר הוא בפיקוח נפש, למרות שאלו הטוענים זאת הם מומחי צבא ובטחון, ומונעים רעיון זה מאחר שרוצה להציל יהודים מסכנה, הם מעמידים את עצמם שלא לאפשר לשני להשתדל בזה, ועד כדי כך, שעוד רוצים להשלות את אותם הרוצים למנוע סכנה - שאי-פעולה היא מצות עשה מן התורה, ושע"ז יעמידו תלמידים יראי-שמים.

ואחת הדוגמאות, המראה עד היכן הדברים מגיעים, היא: הרי ידוע על אחד שהכריז בגלוי, שידעו שארץ ישראל משופעת בנפט, וכך שמע ממומחה - ולכן שלום זה הישג, זה יציל נפשות, ואין שום סכנה וכו'.

ואני אז אמרתי, שלא היו דברים מעולם, זה היפך המציאות, ועד שסוף כל סוף "אמת מארץ תצמח", ולמרות שלא מרשים להדפיס כמה וכמה דברים, הרי עתה זה דבר שאי-אפשר להסתירו, זה כבר הודפס בכל העיתונים, שהמומחה הגדול בענין הזה . . אמר בפירוש שאם יבצעו את מה שמתכננים - אזי לא רק שלא ישאר מספיק נפט, אלא עוד יצטרכו לקחת תשעים ושמונה אחוזים ממדינות אחרות.

וכאשר ההוא הכריז שבטוחים לגמרי בנפט, הכחשתי אותו בשעתו שזה היפך המציאות, ובכל זאת הוא ממשיך לדרדר את ה"שופטייך" (הרב) שאצלו הוא היועץ, שלכן הם פוסקים לאח"ז דין שהוא היפך המציאות.

וזה לא דבר שנתחדש עתה, אלא ה"יועצים" עצמם ידעו זאת מקודם, אלא שעתה זה נדפס בעיתונים - שלא רק שאין (לנו מאה אחוזים) מספיק נפט, אלא **בקושי** שני אחוזים! [מדוע אני אומר על שני האחוזים "בקושי" - מכיון שהיום הם שני אחוזים, אבל מכיון שהדרישה לנפט הולכת וגוברת, מחר הם יהיו פחות, ומחרתיים יהיו עוד פחות משני אחוזים, כי הדרישה - לא לעניני 'לוקסוס', אלא לעניני בטחון - תגדל].

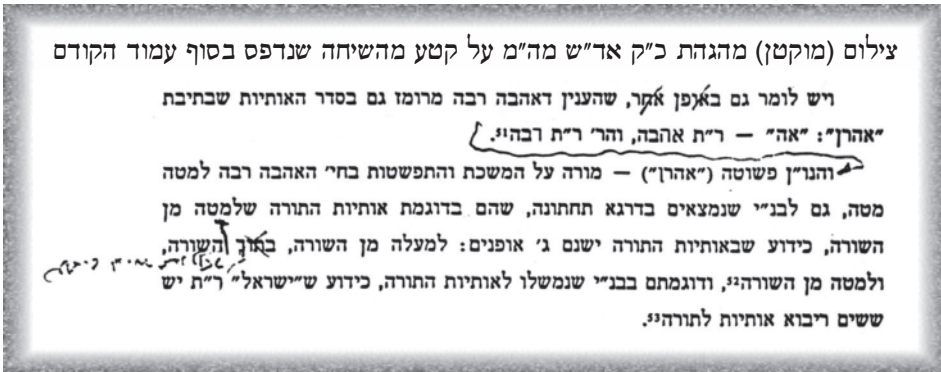
לפחות שעכשיו, יבטלו (ה"שופטייך") את הפסק-דין שנסמך ע"ז שיש לישראל מאה אחוז נפט - אך גם זה לא עושים ולא רוצים לעשות את זה.

ה. ויהי רצון, וכמדובר, שהיות ורואים שאין לנו שום עצה נגדם - זה גופא סימן והוכחה שאין זה ענינו, אלא ענינו הוא למחות - שזוהי לא דעת תורה! זה ענין של היפך התורה, והיפך פסק-דין גלוי בשולחן-ערוך הל' שבת שצריך ליטול נשק ולא להניח להם להתקרב לעיר הסמוכה לגבול, ואפילו אם זה בחו"ל, אין לזה קשר לאיסור של "לא תחנם", ולא ל"אל תתגרה בגוי גדול" או בגוי קטן, וכן בכל הענינים שמדביקים לזה למרות שבעצם אין לזה כל קשר, וכן אין לזה קשר לג' השבועות ולכל הענינים,

אלא זה קשור לענין אחד ויחיד, אבל שהוא ענין עיקרי - "פיקוח נפש" של כמה וכמה מישראל, היל"ת, "וישמרם ה' צורם ויאריך ימיהם ושנותיהם בטוב ובנעימים".

וכל אלו שמתנהגים בצורה הפוכה - שהקב"ה ימחל עונם, ויוריד אותם מכסאותיהם, ויושיב במקומם, כדלעיל, "שופטייך כבראשונה ויועציך כבתחילה", בעגלא דידן בביאת משיח צדקנו.

(תרגום חפשי משיחת מוצאי ש"ק פ' מטות-מסעי ה'תשל"ט - בלתי מוגה)

ודוגמתם בבני שנמשלו לאותיות התורה, כידוע ש"ישראל", שכללותם ששים ריבוא, ר"ת יש ששים ריבוא אותיות לתורה¹⁶.

ונקודת הענין - שדרגתו של אהרן היא בחינה שלמעלה מהתחלקות, שלכן בכחה לחבר ולאחד כל פרטי ההתחלקות דבני"בשווה.

ד. ובפרטיות יותר - מודגש בענינו של אהרן חיבור והתאחדות ב' הקוין דהמשכה והעלאה (ע"ד ובדוגמת החיבור דמטות-מסעי, כנ"ל ס"ג), מצד דרגא נעלית יותר שלמעלה מהתחלקות דעליון ותחתון:

מהענינים העיקריים דאהרן הכהן הו"ע **ברכת כהנים**¹⁷, "מצות עשה מן התורה שיברכו הכהנים את ישראל בכל יום בנשיאת כפים"¹⁸, שישנו גם בזמן הזה¹⁹, בחוץ לארץ

(ציור אות וא"י) בתך השורה, וחלקה התחתון למטה מן השורה - אות אחת. (16) מג"ע אופן קפו.

(17) ומודגש בנוסח הברכה: "אשר קדשנו בקדושתו של אהרן כו" - ולהעיר מהשייכות דברכת כהנים לאהבת ישראל - "לברך את עמו ישראל באהבה" (ראה שו"ע אדה"ז או"ח סקכ"ח סי"ט - ע"פ זח"ג קמז, ב).

(18) שו"ע אדה"ז שם ס"א.

(19) נוסף על אמירתה ע"י כאו"א מישראל (שנקראים "ממלכת כהנים") בהתחלת כל יום, לאחרי ברכת התורה, ובהדגשה יתירה - בחזרת הש"ץ במקום ברכת כהנים.

בכל יו"ט, ובארץ ישראל (כפי שנהוג בכמה ק"ק) גם בכל יום²⁰, ובכל תפלה מן התפלות שביום (מלבד במנחה, משום חשש שכרות²¹).

וידוע²² שבברכת כהנים ישנים ב' המעלות דברכה ותפלה גם יחד, מעלת הברכה שענינה המשכה מלמעלה למטה, ומעלת התפלה שענינה העלאה מלמטה למעלה, להיותה מדרגא שלמעלה מהתחלקות דהמשכה והעלאה (עליון ותחתון), ולכן מחברת שניהם יחדיו.

ויש לומר, שחיבור ב' הקוין דהמשכה והעלאה (ברכה ותפלה) ע"י בחינה **שלישית** שלמעלה משניהם, מרומז גם בכך שברכת כהנים היא ברכה **משולשת**.

ועפ"ז י"ל הרמז במספר שנותיו של אהרן, "ואהרן בן שלש ועשרים ומאת שנה במותו בהר ההר"²³, שנוסף על השלימות דמאה ועשרים שנה, כשנות חייו של משה שנאמר בו²⁴ "היום מלאו ימי ושנותי", כמ"ש²⁵ "והיו ימיו מאה ועשרים שנה", חי עוד **שלוש** שנים ("שלוש ועשרים ומאת שנה") - שבמספר

(20) ראה שו"ע אדה"ז שם סנ"ז.

(21) שם פ"א. ר"ס קכט.

(22) ראה בהנסמן בלקו"ט ח"י ע' 38.

(23) לג, לט.

(24) פרש"י וילך לא, יב.

(25) בראשית ו, ג.

שלש שנים (היתרים על השלימות דק"כ שנה) מרומזת כללות עבודתו בחיבור ב' הקוין ע"י בחינה השלישית שלמעלה משניהם.

ה. עפ"ז יש לבאר הקשר והשייכות דדרגת ועבודת אהרן ליום הסתלקותו – "בחודש החמישי באחד לחודש":

"חודש החמישי" – קשור ושייך לדרגת החמישית שלמעלה מההתחלקות שבסדר השתלשלות, "החמישית לפרעה", ד"אתפריעו ואתגלין מיני' כל נהורין" (כנ"ל ס"ד [בהשיחה]).

וגם "אחד לחודש" (ב"חודש החמישי" עצמו) – קשור ושייך לדרגת האחדות שלמעלה מהתחלקות, כמודגש גם בענינו של ראש חודש, יום אחד²⁶ שלמעלה מהתחלקות, ולכן כולל כל ימי החודש.

ויש לומר, שבזה שהתורה כותבת בפירוש שהסתלקותו של אהרן (גמר ושלמות עבודתו) היתה "בחודש החמישי באחד לחודש", מרומזת הנקודה העיקרית ד"כל מעשיו ותורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי חייו" – אחד שלמעלה מהתחלקות שמאחד את כל חילוקי הדרגות, הן בנוגע לחיבור אופני העבודה דהמשכה והעלאה שבברכת כהנים, והן בנוגע להאחדות דכל חילוקי הדרגות שבבני" המודגשת בענני כבוד שבזכותו, ובעבודתו המיוחדת ד"אוהב שלום ורודף שלום", שכל זה נעשה ע"י דרגא שאינה

26 שהרי ענינו של ראש חודש (ובפרט בזמן שמקדשים ע"פ הראי') הוא יום אחד, ורק כשנשתחו העדים (מצב בלתי-רצוי) עושין ר"ח שני ימים.

וגם בזמן הזה שקיבעות החדשים היא ע"פ החשבון, שלאחרי כל חודש מלא עושין ר"ח שני ימים (חודש אחד יום אחד בלבד וחודש אחד שני ימים), עיקר ענינו של ראש החודש הוא ביום השני, ש"ממנו הוא המנין והוא יום הקביעה" (רמב"ם הל' קדוה"ח פ"ח ה"ד) – יום אחד.

ולהעיר, שר"ח אב הוא לעולם יום אחד בלבד (כיון שחודש תמוז הוא לעולם חסר).

בערך לחילוקי הדרגות, דרגא חמישית (בריוחוק הערך מדרגא השלישית (וגם מדרגא הרביעית) שבה ניכרת השייכות לב' הקוין, כנ"ל ס"ד [בהשיחה]).

ויש להוסיף, ש"חודש החמישי באחד לחודש" (שכולל כל ימי החודש) הוא הכנה לכללות העבודה ד"אני לדודי ודודי לי"²⁷, העלאה מלמטה למעלה ("אני לדודי") והמשכה מלמעלה למטה ("דודי לי"), שמתחילה בר"ח אלול ("אני לדודי") ונמשכת בחודש תשרי ("דודי לי")²⁸ – מצד נקודת האחדות שלמעלה מהתחלקות ("בחודש החמישי באחד לחודש") שעל ידה נעשה חיבור ב' הקוין. ובפרטיות יותר – שב' הדרגות באהבה מלמטה למעלה ומלמעלה למטה, "אני לדודי ודודי לי" ("ש"דודי" מורה על ענין האהבה), באות לאחרי הקדמת האהבה רבה שלמעלה מהשתלשלות, חסד דאהרן, שיום הסתלקותו "בחודש החמישי באחד לחודש".

*

1. מההוראות מהאמור לעיל בנוגע למעשה בפועל:

בעמדנו בשבת חזק דספר רביעי, שבו מתחילים גם ספר חמישי, ובפרט כשחל בחודש החמישי, שבו מודגש החוזק והתוקף דביהמ"ק העתידי בגאולה העתידה, שהיא (לא רק גאולה שלישית, אלא גם גאולה רביעית, ועד) גאולה חמישית, להיותה למעלה לגמרי מחילוקי הדרגות דבית ראשון ושני, גאולה ראשונה ושני' (כנ"ל ס"ו [בהשיחה]) – צריכה להיות הדגשה מיוחדת בנוגע לנקודת האחדות שלמעלה מהתחלקות.

וענין זה בא במעשה בפועל ע"י ההליכה בדרכיו של אהרן (שיום הסתלקותו בחודש החמישי באחד לחודש) – כציווי והוראת

27 שה"ש ו, ג.

28 ראה לקו"ת ראה לב, א. ובכ"מ.

וכאמור, הם מוכנים להוריד כסף משיבה שאינה מצייתת להם, ע"מ לתת לשיבה אחרת שכן מצייתת, למרות שעל-ידי-זה יורדים לחיי ראש השיבה של אותה ישיבה – אך גם מזה לא מתפעלים!

והמצב כעת הוא שכבר הגענו לענין שהוא לא רק היפך מחינוך הכשר, המכונה בשם "חינוך דתי", אלא גם היפך בכלל מחינוך יהודי; ולמרות שאלו ענינים הצריכים להאמר, אך כיון שאינם בזכותם של ישראל – שיאמרו אותם אחרים.

והדבר המבהיל בכל זה, עד היכן הם התדרדרו, והעולם לא מבחין, ואפ"י מפחדים לומר להם שהם חורצים את דינם למטה – שהרי סוכ"ס מוכרח לבא לבחירות, ואז לא בא בחשבון שיבחרו בהם – שזה הדבר היחיד שעלול לזעזע אותם.

כאמור, בנוגע לדין של מעלה – הם חושבים שיעשו תשובה, ואכן יעשו תשובה; למרות הנאמר "האומר אחטא ואשוב אין מספיקין בידו לעשות תשובה", הרי מבאר אדמו"ר הזקן באגרת התשובה שרק אין מספיקין מלמעלה, אבל אם "דחק ונכנס" – אזי "אין לך דבר העומד בפני התשובה", ולכן חושבים הם – הם נהיו, פתאום, 'חסידים' של אדמו"ר הזקן... – נחטוף עוד יום, ועוד שבוע, ועוד חודש, כמו שמשמשים עם זכוכית לבנה שאפשר להשתמש בה רק יום אחד, ולמחר היא תשבר, בכ"ז משתמשים בה היום – ובגלל חשבון זה לא מפחדים מיום הדין.

אך מה כן מזעזע אותם – העובדה שביום הבחירות הם עלולים לא להבחר.

ובינתיים, אין אומץ להוריד אותם מכסאותיהם עכשיו, ולהושיב במקומם מישהו אחר, אפילו שלא יהי' בעל תוקף גדול, אבל לכל הפחות שיהי' לו תוקף כזה – שכשיבואו אליו ויראו לו שהנה הוא עשה דבר שאסור מן התורה, ועד כדי כך שהוא מג' דברים ד"יהרג ואל יעבור" וכו' – יהי' לו את התוקף לעשות לפחות מה שכתוב בתורה על "הירא ורך הלבב": "ילך וישוב לביתו",

ולא לנצל את מעמדו ומצבו כדי ש"ימס את לב אחיו כלבבו" – שהם גם לא יעשו כלום, וגם לא ימחו. ועד שמהנהגה זו משתלשל ענין מבהיל ביותר, שאין כדאי להאריך בו, מספיק מה שדובר כבר, ואולי גם בזה הי' צורך לקצר.

לְהַסִיח דַעַת מֵהֵם וּמֵהַמוֹנֵם

ג. ויה"ר, שיוסיפו ב"משפט" ו"צדקה", מבלי הבט על ההנהגה המבהילה, ולהסיח דעת מהם ומהמונם, מכיון שעליהם כבר אין השפעה, מכיון שהם עומדים בשלהם ועבר ושנה, וגם שלוש וארבע פעמים, וגם פעם חמישית, ואין לדבר סוף, ולכן זהו ענין של הקב"ה, אי-אפשר להסתדר אתם מצד סיבות שונות ומשונות.

וע"פ מארז"ל ש"הם רצים ואנו רצים", שיהי' "אנו רצים" ללימוד התורה וקיום המצוות בהידור, מתחיל מצדקה ולימוד הל' בית הבחירה, שע"ז יהי' "השיבה שופטייך כבראשונה ויועציך כבתחילה" (שהשופטים יהיו "כבראשונה") שירושלים נקראת "עיר הצדק", והיועצים להשופטים ג"כ יהיו "כבראשונה", כהיועצים שהיו אז, ולא שמנהיגים אותם ר"ל לאן שהם הובילו אותם כעת, שלא זו בלבד שהיועצים מציגים לשופטים שהמדובר הוא אודות "שעורים" כאשר המדובר הוא אודות "חטים", אלא שעוד מציגים בפניהם מציאות

הדבר היחיד שיכול לעזע את הפוליטיקאים

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

א. אמנם אין ענין, ובפרט במוצאי שבת, ולהזכיר ענינים שהם היפך זכותם של ישראל, אבל מכיון שנמצאים בשלושת השבועות, ואין לך יום שאינו מרובה משל חברו וכו', שמיום ליום מתווסף יותר בענינים שהם היפך מ"מעלין בקודש", ומחפים על זה בכמה לירות שמקבלים ומכסים על ענינים מבהילים!

עד כדי כך לא יכלו לשער, אפילו כשהיו דתיים שאינם חרדים כמו אלה של עכשיו, לא הי' להם את התוקף לחפות ולכסות על ענינים כאלה, למרות שעל כמה ענינים כן הסתירו.

אבל עכשיו, התווסף שהיכן שמבקשים "הכשר" - מקבלים; חוץ ממתי שלא מבקשים, או שמדובר בדבר שאף אחד לא יוכל לסבול - אך גם אז שותקים בשתיקה גמורה, ומשימים עצמם כלא יודעים מהדברים המתרחשים שדוקרים את העיניים, רחמנא ליצלן.

וכאשר זה נדפס ומתפרסם בעיתונים וכבר לא יכולים להשתמט - הם מתחילים להתנצל באמתלאות ותירוצים שונים ומשונים, וכהלשון הידוע בראשונים, שהמילה "אמתלא" מורכבת משני מילים: "אמת - לא".

אותו אחד בעצמו יודע שאין זו הסיבה האמיתית, והוא יודע גם שהשומע יודע שאין זו אמת, אך אעפ"כ, הוא הרי אדם גדול, והוא לא יכול להשאיר דבר מוקשה על עצמו - ולכן הוא חייב לומר איזו-שהיא אמתלא - "אמת לא".

וכשמקשים לו, היתכן, איך הרהבת להשתיק דבר כזה? הוא עונה: כאן הייתי עסוק בתורה, וכאן ישנתי, וכאן הייתי עסוק בצרכי ציבור וכו' וכו'. וכל זה, אפילו כשמוכיחים לו שסיפרו לו על זה והוא עצמו השתיק זאת, ומביאים את אותו אדם שהוא פקד עליו לשתוק כדי שזה לא יפריע לתקציב של הישיבה,

- שזה היפך התורה, והיפך האנושיות, והיפך שכל הפשוט; והעיקר, שגם לפי חשבונם הם, הרי סוף-כל-סוף הציבור יתפוס מה קורה, והרי סוכ"ס יגיע יום הבחירות...

ב. אנשים אלו הם (כנראה) כאלו שהדבר האחד והיחיד שיכול להשפיע עליהם זה - כאשר אומרים להם שיבא "יום הדין".

ואין המדובר אודות יום הדין שלמעלה, כי על זה הם טוענים, שב"יום הדין" שלמעלה יש להם מספיק זכויות:

הם מחזיקים ישיבה, ונותנים לה כמה לירות, ולישיבה אחרת גם נותנים מספר לירות, מורידים תקציב לישיבה שאינה מציינת להם ומוסרים א"ז לישיבה שהם בטוחים שינידו להם בראשם, ועל כל ענין יאמרו "הן הן", נעשה קודם לנשמע, עוד לפני שידעו במה מדובר.

צילום (מוקטן) מהגהת כ"ק אד"ש מה"מ על קטע מהשיחה שנדפס בעמוד זה

יש להוסיף ולהדגיש הקשר והשייכות דאהבת ישראל להגאולה העתידה - לא (רק) מפני שביטול הגלות הוא ע"י ביטול סיבת הגלות (היפך דאהבת ישראל), שהרי בעמדנו לאחר סיום מעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות, לאחר סיום כל כ"ב המסעות ב"מדבר העמים"; על ירדן ירחו"י (דרגתו של משיח ד"מורח ודאין"י), כל כף הגאולה, בודאי שכבר נתחקנה סיבת הגלות, ולכן, ההדגשה דאהבת ישראל היא - בתור טעימה ועד להתחלה דהגאולה האמיתית והשלימה הקשורה עם נקודת האחדות שלמעלה מהתחלקות,

המשנה במסכת אבות⁶: "הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה", ע"ז שמגלים את נקודת האחדות שלמעלה מהתחלקות.

ובפרטיות יותר - ע"פ דיוק לשון המשנה "הוי מתלמידיו של אהרן כו": (א) "הוי" - לשון ציווי, שאין זה רק סיפור ע"ד הנהגה דמדת חסידות, כבכמה ענינים במסכת אבות, אלא ציווי והוראה (ויש לומר, שהלשון "הוי" כולל גם נתינת רשות והיכולת) להיות מתלמידיו של אהרן, (ב) "מתלמידיו (של אהרן)" דייקא, בלשון רבים (ולא "תלמידו") - שהשתדלותו בקיום הנהגתו של אהרן היא ביחד עם הרבים, שע"ז ניתוסף בזה יותר מצד הענין ד"קנאת סופרים תרבה חכמה"²⁹, "תרבה" דייקא, שריבוי אמיתי הוא בלי

גבול, היינו, לא רק באופן ד"בכל מאדך", מאד שלך³⁰, אף שלגבי חברו ה"ז במדידה והגבלה, אלא שזהו באופן של בלי גבול גם לגבי חבריו (שאר תלמידיו של אהרן), ועד שקשור עם בלי גבול (מאד) האמיתי.

ויש להוסיף ולהדגיש הקשר והשייכות דאהבת ישראל להגאולה העתידה - לא (רק) מפני שביטול הגלות הוא ע"י ביטול סיבת

(29) ב"ב כא, סע"א. שם כב, רע"א. וראה אוה"ת ויצא ריח, ב ואל"ך. וש"נ.

(30) ראה תו"א מקץ לט, ד. ובכ"מ.

הגלות (שבא ע"י ההיפך דאהבת ישראל³¹), שהרי בעמדנו לאחר סיום מעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות, לאחר סיום כל מ"ב המסעות ב"מדבר העמים"³², ונמצאים כבר "על ירדן ירחו"י"³³ (דרגתו של משיח ד"מורח ודאין"י)³⁴, על סף הגאולה, בודאי שכבר נתתקנה סיבת הגלות, ולכן, ההדגשה דאהבת ישראל היא - בתור טעימה ועד להתחלה דהגאולה האמיתית והשלימה הקשורה עם נקודת האחדות שלמעלה מהתחלקות, שמודגשת באחדותם של ישראל, מצד בחי' היחידה (דרגא החמישית) שבכל ישראל בשווה, שהיא ניצוץ מנשמתו של משיח³⁵, יחידה הכללית³⁶.

ועפ"ז יש להוסיף גם בהפירוש "ומקרבן לתורה" - שהכוונה היא להקירוב ללימוד התורה דגאולה העתידה, "תורה חדשה מאתי תצא"³⁷.

(31) ראה יומא ט, ב.

(32) ראה לקו"ת פרשתנו פח, ג ואל"ך.

(33) לג, מח.

(34) סנהדרין צג, ב. וראה לקו"ת פרשתנו פט, ב.

(35) כידוע שהפסוק "דרך כוכב מיעקב" שקאי על מלך המשיח, קאי גם על כאו"א מישראל שנמשל לכוכב, כיון שבכאו"א מישראל יש ניצוץ מנשמת משיח (ראה לקו"ש ח"ב ע' 599. וש"נ).

(36) רמ"ז לזח"ב מ, ב. ולזח"ג רס, ב. ועוד.

(37) ישע"י נא, ד. ויק"ד פי"ג, ג.

יהודי חייב לפעול רצון חדש אצל הקב"ה להביא הגאולה

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

א. המשנה בפרקי אבות אומרת¹: "עשה רצונו כרצונך כדי שיעשה רצונך כרצונו".

הענין של "מילי דחסידותא" בזה – יובן ע"פ דיוק הלשון "עשה רצונו כרצונך":

הלשון הרגיל הוא "קיים רצונו" (קיום המצוות) שהולך הן על מצות עשה (בדרך עשי') והן על מצות לא תעשה (בדרך דחי', לא בדרך "עשה"), אך כאן אומר דוקא "עשה רצונו", ע"ד "נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני"².

והענין הוא: "עשה רצונו" הוא מלשון "עושינו רצונו של מקום"³, כמבואר בחסידות⁴ הפירוש בזה – שיהודי פועל רצון חדש אצל הקב"ה (ולא רק מקיים רצון ה' מלפנ"ז).

וזאת אומרת המשנה כאן – בתור "מילי דחסידותא" – "עשה רצונו כרצונך": ע"פ דין יהודי אינו צריך לעורר רצון חדש אצל הקב"ה. אבל ע"פ מדת חסידות – "עשה רצונו כרצונך", כלומר, יהודי צריך לעורר רצון חדש אצל הקב"ה, שהרצון של הקב"ה יהי "כרצונך", כרצונו של היהודי.

ב. אחד מהענינים בזה:

למרות שנמצאים בגלות, ובפשטות – כי זה רצון הקב"ה עכשיו שבני ישראל יהיו בגלות, אעפ"כ אומרת לנו המשנה הוראה – ו"טעה בדבר משנה חוזר"⁵ כי לא שייכת טעות במשנה – "עשה רצונו כרצונך":

יהודי צריך לעורר רצון חדש אצל הקב"ה, שרצונו של הקב"ה יהי "כרצונך" של בני ישראל – שצריכים לצאת מהגלות תיכף ומיד!

טוען היהודי, שאין זו הדרך שלו לתבוע ולעורר רצון חדש אצל הקב"ה, לצעוק "עד מתי" ו"זאל שוין זיין די גאולה"⁶, והוא סומך על הרצון של הקב"ה, שכאשר ירצה, יוציא את בני ישראל מהגלות...

אומרים לו: זוהי ההוראה במשנה – "עשה רצונו כרצונך": תפעל רצון חדש אצל הקב"ה – "כרצונך" – שיצאו כבר מהגלות!

ועי"ז שצועקים באמת שרוצים כבר את הגאולה, וב"דברים היוצאים מן הלב נכנסים את

(* מובאת בקשר עם פרק ב' בפרקי אבות שאומרים (3) לשון חז"ל ברכות לה, ב.

בשבת זו. המו"ל. (4) ראה לקו"ת אמור לב, ד ואילך. שלח מג, א. בלק

ט, א. ברכה צט, ג. ובכ"מ. (1) פרק ב' הלכה ד'.

(2) תוכ' ופרש"י ויקרא א, ט. ספרי ופרש"י פינחס

כח, ח. (5) כתובות פד, ב. ושו"ע ח"מ רסכ"ה. (6) = שתבוא כבר הגאולה.

הלב"⁷, "כמים הפנים לפני כן לב האדם לאדם"⁸, כולל ללב האדם העליון – פועלים אצל הקב"ה הרצון להוציא את בני ישראל מהגלות!

ג. הרי יכולים לשאול: אמת אמנם ש"עשה רצונך כרצונו" – להוציא את בני ישראל מהגלות – הוא דבר טוב, אבל אולי זה לא קשור לעבודת השם, שהיא העיקר אצל יהודי – "אני נבראתי לשמש את קוני"⁹?

על-כך ממשיכה המשנה – "עשה רצונו כרצונך כדי שיעשה רצונך כרצונו": עשיית רצון חדש אצל הקב"ה (בנדוד"ד – להוציא את בני ישראל מהגלות), הוא גופא ענין של עבודת ה' לשמש את קוני – "כדי שיעשה רצונך כרצונו".

ואדרבה, זהו ענין הכי נעלה בעבודת השם – שמתבטאת בעשיית רצון חדש אצל הקב"ה – הענין ד"רעוא דרעוין"!

במילא אומרים ליהודי: לשם מה אתה צריך לעסוק בעבודת השם בענינים שבאים למטה בעולם ע"י ספירות, מסכים, פרסאות וצמצומים, באופן של שבירה, נפילה וירידה כו' – כאשר ביכולתך לעבוד את הקב"ה בענין ד"רעוא דרעוין", היינו, לעשות רצון חדש אצל הקב"ה שיוציא את בני ישראל מהגלות וכיו"ב, ובל' המשנה: "עשה רצונו כרצונך כדי שיעשה רצונך כרצונו"!

ד. מזה מובן, שאם ישנו פרא-אדם ("א ווילדאק") הבא בטענה שעוד לא יכולים לצאת מהגלות כי ההוא עדיין לא ראוי לזה והשני ג"כ לא ראוי, ושהקב"ה רוצה שבני ישראל ישארו עוד בגלות, עם כל הטענות שבזה,

– עונים לו: אלו הם פראי-אדם ("ווילדאטשען") שמעכבים את הגאולה, מחזיקים את עצמם, את יהודים אחרים ואת כל בני ישראל, "שכינתא בגלותא"¹⁰ וכל סדר ההשתלשלות – בגלות, רחמנא-ליצלן!...

ומיהו זה ואיזה הוא אשר יבוא ויאמר שהוא יהודי מהו רצונו של מקום, ושרצונו של מקום שבני ישראל, שכינתא וכל סדר ההשתלשלות – ישארו בגלות!...

ע"כ ישנה ההוראה מהמשנה הנ"ל, שחלק מעבודת השם ("כדי שיעשה רצונך כרצונו") של יהודי היא: לעשות רצון למעלה – "עשה רצונו כרצונך" – להביא תיכף ומיד את הגאולה האמיתית והשלימה.

ה. ויה"ר שע"ז שיהודים צועקים ותובעים עוד בזמן הגלות שהגאולה תבוא כבר – בודאי יפעלו אצל הקב"ה, ותיכף ומיד, עוד בגלות, יכניסו את האל"ף דאלופו של עולם ב"גולה", ונפעלת מיד ה"גאולה",

ומשיח צדקנו בא מיד, כמדובר לעיל¹¹ – שמשח בא מיד בשבת פ' מסעי תשד"מ בבית המדרש זה, ומתפללים כולם ביחד תפלת מנחה דשבת זו ב"מקדש אד' כוננו ידיך"¹², וברגע כמימרא ממש!

(תרגום חפשי משיחת ש"פ מסעי ה'תשד"מ – בלתי מוגה)

(7) ראה ספר הישר לר"ת שער יג. הובא בשל"ה סט, (10) ראה מגילה כט, א. זח"א קכ, ב. זח"ג ד, ב. ועוד.

ב. (11) שיחת ש"פ פנחס תשד"מ – נדפסה ב"יחי

המלך" גליון תשלו ע' 3 ואילך. (8) משלי כז, יט.

(9) קידושין פד, ב. (12) בשלח טו, יז.